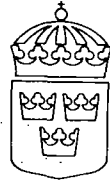

Regeringens proposition

1990/91:178

om överlämnande av uppgiften att fördela statsbidrag till folkbildningen m.m.

Prop.
1990/91:178

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 25 april 1991.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Bengt Göransson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att uppgiften att fördela statsbidrag till folkhögskolor och studieförbund överlämnas till ett av Folkbildningsförbundet, Rörselefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO) och Landstingsförbundet bildat Folkbildningsråd. Det sker genom en ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde. Vidare föreslås ändringar i sekretesslagen (1980:100) innebärande bl.a. att reglerna om handlingsofentlighet kommer att gälla för Folkbildningsrådets fördelning av statsbidrag. Ändringarna avses träda i kraft den 1 juli 1991.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde skall införas en ny paragraf, 7 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 b §

Folkbildningsrådet prövar frågor om fördelning av statsbidrag mellan folkhögskolor och studieförbund.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1991.

Lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att bilagan till sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Bilaga*

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § skall vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ	Verksamhet
Folkbildningsförbundet	fördelning av statliga medel mellan länsbildningsförbunden för stöd till kulturverksamhet genom ideella föreningar (SFS 1976:1046)
Handelshögskolan i Stockholm	statligt stöd i form av utbildningsbidrag för doktorander (SFS 1976:1046)
Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag	ärenden om TV-avgifter (SFS 1989:41)
Kungliga Musikaliska akademien	statligt stöd till utbildnings- och utgivningsverksamhet (SFS 1976:1046)
Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos akademien
Kungliga Svenska Aeroklubben	besiktning och tillsyn av luftfartyg samt utfärdande och förnyande av luftvärdighetsbevis (SFS 1957:297)
Länsbildningsförbunden	statligt stöd till kulturverksamhet genom ideella föreningar (SFS 1976:1046)
Notarius publicus	all verksamhet som notarius publicus (SFS 1981:1363)

¹ Lagen omtryckt 1989:713.

Organ	Verksamhet
<i>Regleringsföreningarna Föreningen för mejeriprodukter, ekonomisk förening, Svensk kötthandel, förening u.p.a., Sveriges oljeväxt-intressenter, förening u.p.a., Sveriges potatisintressenter, ekonomisk förening, Svensk sockerhandel, ekonomisk förening, Svensk spannmålshandel, ekonomisk förening och Svensk ägghandel, förening u.p.a.</i>	statligt stöd i marknadsreglerande syfte (SFS 1967:340)
Regleringsföreningen Svensk fisk, ekonomisk förening	statligt stöd i marknadsreglerande syfte (SFS 1974:226)
Riksprovplatserna Aktiebolaget Statens Anläggningsprovning, Aktiebolaget Svensk Bilprovning och Apoteksbolaget Aktiebolag	obligatorisk kontroll (SFS 1985:1105)
<i>Skolor med enskild huvudman och statligt reglerade anställningar</i>	<i>prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos skolan</i>
Stiftelsen Svenska institutet	all verksamhet
Stiftelsen Svensk-norska samsamarbetsfonden	statligt stöd i form av stipendier (SFS 1976:1046)
Stiftelsen Lantbrukarnas skörde-skadeskydd	prövning av ärenden om skörde-skadeskydd (SFS 1988:89)
Stiftelsen Nordiska museet, Riksställningar, Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), Sveriges Tekniska museum och WHO Collaborating Center on International Drug Monitoring	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1976:1046)
Svenska föreningen Norden	statligt stöd i form av bidrag till resor och stipendier (SFS 1976:1046)
Svenska institutet i Rom Svenska språknämnden	statligt stöd i form av stipendier prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos nämnden (SFS 1976:1046).

Bilaga

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § skall vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ	Verksamhet
Folkbildningsrådet	<i>fördelning av statsbidrag mellan folkhögskolor och studieförbund (SFS 1976:1046)</i>
Folkbildningsförbundet	fördelning av statliga medel mellan länsbildningsförbunden för stöd till kulturverksamhet genom ideella föreningar (SFS 1976:1046)
Handelshögskolan i Stockholm	statligt stöd i form av utbildningsbidrag för doktorander (SFS 1976:1046)
Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag	ärenden om TV-avgifter (SFS 1989:41)
Kungliga Musikaliska akademien	statligt stöd till utbildnings- och utgivningsverksamhet (SFS 1976:1046)
Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos akademien
Kungliga Svenska Aeroklubben	besiktning och tillsyn av luftfartyg samt utfärdande och förnyande av luftvärdighetsbevis (SFS 1957:297)
Länsbildningsförbunden	statligt stöd till kulturverksamhet genom ideella föreningar (SFS 1976:1046)
Notarius publicus	all verksamhet som notarius publicus (SFS 1981:1363)

Organ	Verksamhet
Regleringsföreningen Svensk fisk, ekonomisk förening	statligt stöd i marknadsreglerande syfte (SFS 1974:226)
Riksprovplatserna Aktiebolaget Statens Annlägningsprovning, Aktiebolaget Svensk Bilprovning och Apoteksbolaget Aktiebolag	obligatorisk kontroll (SFS 1985:1105)
Stiftelsen Svenska institutet	all verksamhet
Stiftelsen Svensk-norska samarbetsfonden	statligt stöd i form av stipendier (SFS 1976:1046)
Stiftelsen Lantbrukarnas skörde-skadeskydd	prövning av ärenden om skörde-skadeskydd (SFS 1988:89)
Stiftelsen Nordiska museet, Riksutställningar, Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), Sveriges Tekniska museum och WHO Collaborating Center on International Drug Monitoring	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1976:1046)
Svenska föreningen Norden	statligt stöd i form av bidrag till resor och stipendier (SFS 1976:1046)
Svenska institutet i Rom	statligt stöd i form av stipendier
Svenska språknämnden	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos nämnden (SFS 1976:1046).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1991. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om uppgifter om statligt stöd i marknadsreglerande syfte hos Regleringsföreningarna Föreningen för mejeriprodukter, ekonomisk förening, Svensk kötthandel, förening u.p.a., Sveriges oljeväxtintressenter, förening u.p.a., Sveriges potatisintressenter, ekonomisk förening, Svensk sockerhandel, ekonomisk förening, Svensk spannmålshandel, ekonomisk förening och Svensk ägghandel, förening u.p.a.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 25 april 1991.

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Göransson, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Freivalds, Lööw, Molin, Sahlin, Åsbrink

Föredragande: statsrådet Göransson

Proposition om överlämnande av uppgiften att fördela statsbidrag till folkbildningen m.m.

1 Inledning

Regeringen har i propositionen (1990/91:82) om folkbildning (folkbildningspropositionen) föreslagit ett nytt statsbidragssystem för folkbildningen, dvs. den verksamhet som bedrivs av folkhögskolor och studieförbund. Förslaget innebär bl.a. att den tidigare detaljregleringen upphör. I stället skall riksdagen och regeringen uppställa vissa övergripande mål och riktlinjer som skall ligga till grund för beviljande av statsbidrag. Inom dessa gränser skall folkbildningen själv, genom ett av Folkbildningsförbundet, Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO) och Landstingsförbundet bildat folkbildningsråd handha fördelningen av statsbidraget. Detta överlämnande kräver emellertid lagstöd. Jag har i folkbildningspropositionen förutskickat att jag skulle återkomma till regeringen med förslag till ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde sedan folkbildningsrådet bildats. Till utbildningsdepartementet har 22 april 1991 inkommit en skrivelse från Folkbildningsrådet som meddelat att så skett.

I folkbildningspropositionen har jag också förutskickat att jag samtidigt skulle återkomma till regeringen med förslag till ändring i sekretesslagen (1980:100, omtryckt 1989:713, ändrad senast 1991:19) innebärande att principen om handlingsoffentlighet skall gälla för Folkbildningsrådets fördelning av statsbidrag.

2.1 Överlämnande av uppgiften att fördela statsbidrag till folkbildningen

Mitt förslag: I lagen om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde införs en bestämmelse som anger att Folkbildningsrådet prövar frågor om fördelning av statsbidrag mellan folkhögskolor och studieförbund.

Skälen till mitt förslag: Som jag utförligt utvecklat i folkbildningspropositionen (särskilt avsnitten 5 och 6) anser jag att uppgiften att fördela statsbidraget till folkbildningen liksom frågor om uppföljning och utvärdering bör handhas av folkbildningen själv. Folkbildningsrådet har bildats främst i syfte att handha dessa uppgifter. Jag anser att rådet är väl skickat för uppgifterna.

2.2 Handlingars offentlighet hos folkbildningsrådet m.m.

Mitt förslag: Sekretesslagens regler om handlingsoffentlighet skall gälla för Folkbildningsrådets fördelning av statsbidrag.

Nuvarande bestämmelse om att sekretesslagens regler om rätten att ta del av handlingar hos myndighet skall gälla också för vissa frågor om anställnings- och arbetsvillkor vid skolor med enskild huvudman och statligt reglerade anställningar upphävs.

Skälen till mitt förslag: Som jag anført i folkbildningspropositionen anser jag att principen om handlingsoffentlighet bör gälla beträffande Folkbildningsrådets fördelning av statsbidrag. Eftersom Folkbildningsrådet inte är någon statlig myndighet utan ett privat subjekt kräver detta lagstiftning. I en bilaga till sekretesslagen anges att tryckfrihetsförordningens bestämmelser om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar skall gälla också handlingar hos de där uppräknade organen i den mån handlingarna hör till den verksamhet som anges i bilagan. Jag föreslår nu att Folkbildningsrådets verksamhet såvitt gäller fördelning av statsbidrag intas i denna bilaga.

I bilagan anges för närvarande också att vid skolor med enskild huvudman och statligt reglerade anställningar skall tryckfrihetsförordningens bestämmelser om rätt att ta del av allmänna handlingar på motsvarande sätt gälla för prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning. I folkbildningspropositionen har regeringen föreslagit att den statliga regleringen av tjänsterna som lärare och rektor vid folkhögskolan skall upphöra med utgången av budgetåret 1990/91. Antar riksdagen det förslaget finns det inte längre några skolor med enskild huvudman och statligt reglerade anställningar. Bestämmelsen bör således kunna upphävas.

2.3 Övriga frågor

Efter samråd med chefen för justitiedepartementet vill jag passa på tillfället att föreslå ytterligare en ändring i bilagan till sekretesslagen. I bilagan anges att tryckfrihetsförordningens bestämmelser om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar skall gälla hos sju regleringsföreningar på jordbrukets område i verksamhet som avser statligt stöd i marknadsreglerande syfte. Den verksamhet hos regleringsföreningarna som omfattas av bestämmelserna i bilagan kommer att upphöra den 1 juli 1991 (prop. 1989:146 s. 154, JoU25, rskr. 327, SFS 1990:616). Bestämmelsen i bilagan till sekretesslagen bör därför upphävas såvitt avser dessa föreningar.

2.4 Ikraftträdande m.m.

Det är angeläget att lagändringarna kan träda i kraft den 1 juli 1991. Förslagen bör naturligtvis helst behandlas samtidigt med folkbildningspropositionen men det kan dessutom vara lämpligt att samordning sker med behandlingen av propositionen (1990/91:85) Växa med kunskaper - Om gymnasieskolan och vuxenutbildningen (Kunskapspropositionen).

3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta de inom utbildningsdepartementet upprättade förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde,

2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Prop. 1990/91:178

Lagförslaget under 2 har upprättats efter samråd med chefen för justitiedepartementet.

Lagrådets hörande över förslaget under 1 erfordras inte. Förslaget till ändring i sekretesslagen är av så enkel beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse

Ärendet bör behandlas under innevarande riksmöte.

Med hänsyn till att det är önskvärt att den föreslagna lagstiftningen kan träda i kraft den 1 juli 1991 och att det kan vara lämpligt att ärendet samordnas med riksdagens beslut över folkbildnings- och kunskapspropositionerna bör regeringen vidare föreslå riksdagen att förkorta motionstiden till sju dagar.

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.